

9.6 CETRA - Ústav dopravy

Všeobecné informácie

Adresa:

CETRA - Ústav dopravy
Univerzitná 1
010 26

Riaditeľ:

doc. Ing. Peter Fabián, PhD.
tel: 041-513 50 11
fax: 041-513 50 54
e-mail: peter.fabian@rekt.uniza.sk

1. Žilinská univerzita a program Centier excelentnosti

Žilinská univerzita v Žiline prostredníctvom CETRA - Ústavu dopravy bola jednou z dvoch slovenských inštitúcií, ktorým bola po overení vedeckej, výskumnej a organizačnej spôsobilosti zástupcami Európskej komisie pridelená v roku 2000 podpora Európskej komisie v rámci projektu vybraných Centier excelentnosti v štátoch asociovaných k EÚ. Napriek tomu, že tento projekt bol ukončený v roku 2004, EK súhlasí s používaním označenia vybraných inštitúcií ako Centier excelentnosti i v ďalšom období.

2. Personálne zabezpečenie činnosti

CETRA - Ústav dopravy funguje ako útvar rektorátu ŽU so štyrmi pracovníkmi. Riaditeľom je doc. Ing. Peter Fabián, PhD., jeho zástupcami prof. Ing. L. Skyva, DrSc. Vo funkcii projektového manažéra pracuje Ing. Katarína Taranová a v rámci projektu STAR-NET Transport sa do činnosti pracoviska zapojila pani Zita Jakubcová. Tento malý kolektív je pre jednotlivé prípravné a projektové činnosti dopĺňaný o ďalších pracovníkov Žilinskej univerzity podľa potreby.

3. Európske projekty

A. Koordinácia:

V roku 2009 bola CETRA - Ústav dopravy koordinátorom projektu 7. rámcového programu EÚ „U-STIR – Používateľmi stimulované radikálne inovácie v oblasti povrchovej dopravy“, ktorý bol zahájený od 1.1.2009.

Projekt „U-STIR – User Driven Stimulation of Radical New Technological Steps in Surface Transport“

Doba riešenia: 1.1.2009 - 31.12.2010

Koordinátor projektu: Žilinská univerzita, doc. Ing. Peter Fabián, PhD.

Typ projektu: Koordinované a podporné akcie – Podporná akcie (CSA - SA)
Stav projektu: riešenie oficiálne zahájené 1.1.2009
Doba trvania: 2 roky

B. Partnerstvo:

I. Projekt „STAR – NET Transport – Stimulating participation of Small and Medium Size Enterprises“

Doba riešenia: 1.5.2008 - 30.9.2010

Koordinátor a hlavný kontraktor projektu: INOVA+ , Portugalsko

Typ projektu: Koordinované a podporné akcie – Podporná akcie (CSA - SA)

Stav projektu: riešenie oficiálne zahájené 1.5.2008

Doba trvania: 30 mesiacov

Postavenie ŽU v projekte: partner

Koordinátor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU

V roku 2008 bol zahájený s účasťou ŽU projekt 7. RP „STAR – NET Transport – Stimulating participation of Small and Medium Size Enterprises“ zameraný na zvýšenie zapojenia malých a stredných podnikov do projektov 7. rámcového programu EÚ v oblasti povrchovej dopravy. CETRA – Ústav dopravy pokračoval v riešení projektu rozširovaním informácií a propagáciou myšlienok účasti malých a stredných podnikov v spoločných európskych programoch výskumu a vývoja, so zameraním na povzbudenie, uľahčenie a zlepšenie spolupráce medzi SME – v povrchovej doprave (cestná doprava, železničná doprava, vodná doprava a intermodalita) a hlavnými inštitúciami v Európskej výskumnej oblasti (ERA).

II. Projekt programu EUREKA! „E!3861- JEWEL - Improvement of Communication Equipment for Railway Wagon Monitoring and Data Collection“

CETRA – ŽU sa spolu s Katedrou technickej kybernetiky ŽU stala riešiteľom prijatého projektu aplikovaného výskumu v rámci programu EÚ EUREKA! a pripravila v rámci výzvy APVV na podávanie tzv. vyvolaných projektov návrh projektov na jeho podporu, ktorý však nebol úspešný.

Doba riešenia: 1.3.2007 - 1.1.2011

Obor: 2.8.6-Dopravné inžinierstvo/Riadiace systémy

Téma: Vývoj príslušenstva železničných vagónov využívajúcom satelitný navigačný systém umožňujúci monitorovanie parametrov a komunikáciu s centrálnym systémom.

Postavenie ŽU v projekte: partner

Koordinátor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU

Financovanie: Aj keď sú projekty programu EUREKA! hodnotené a vybrané na úrovni EK, financovanie má byť zaisťované na národnej úrovni. Podľa všetkých indícií rozpočet pre tieto projekty na úrovni vlády Slovenskej republiky ešte stále nebol vytvorený.

C. Príprava projektov

Okrem vyššie uvedených úspešných európskych projektov sa CETRA - Ústav dopravy podieľal na príprave celého radu projektov európskej spolupráce, o ktorých prijatí či neprijatí rozhoduje Európska komisia:

- Projekt **VEL – VAGON** - projekt typu CP (výskumné projekty), ktorého má byť CETRA riešiteľom v spolupráci s FRI ŽU a Sjf ŽU, so spoluúčasťou

TATRAVAGÓNKA Poprad, a.s., zameraný na novú konštrukciu vagónov pre prepravu nákladov za účelom jej zefektívnenia.

- Projekt **NOVA RAIL** - projekt typu CP (výskumné projekty), ktorého má byť CETRA riešiteľom v spolupráci s FRI ŽU a Sjf ŽU, zameraný na novú konštrukciu vagónov pre prepravu nákladov za účelom jej zefektívnenia.
- Projekt **TRANSDIFFUSION** - projekt typu CSA - SA (podporné činnosti) zameraný na podporu konania medzinárodných konferencií v oblasti povrchovej dopravy.
- Projekt **MARKET UP** - projekt typu CSA - SA (podporné činnosti) zameraný na podporu aplikácie výsledkov výskumu v oblasti povrchovej dopravy.
- Projekt **InnoCab** – „The Rail Freight Innovative Detachable Cabine“, v spolupráci s FRI ŽU, opätovne podaný v 3. výzve. Projekt typu CP (výskumné projekty) so spoluúčasťou CARGO Slovakia a bol hodnotený pozitívne, nedosiahol však dostatočný počet bodov na zaradenie do zoznamu podporovaných projektov.
- Projekt **SWITCH** – „Sustainable Wagon Load Transport System Improved Logistics Chain“ v spolupráci s FRI ŽU, opätovne podaný v 3. výzve. Projekt typu CP (výskumné projekty), v spolupráci s FRI ŽU a so spoluúčasťou CARGO Slovakia.

4. Ďalšie aktivity CETRA – Ústav dopravy

A. Medzinárodné sympóziu EURO-ŽEL 2009

CETRA v spolupráci s FEL ŽU a ŽIVS a. s. zorganizovala 17. ročník významného medzinárodného sympózia EURO-ŽEL 2009 „**Zvyšovanie konkurencieschopnosti európskeho železničného systému**“, ktorá sa uskutočnila 3.6. – 4.6. 2009 na Žilinskej univerzite. Účasť na konferencii bola 180 účastníkov z celej EÚ, z Číny a Japonska. Garantom prípravy sympózia bol prof. L. Skyva, prof. K. Rástočný a doc. P. Fabián.

Sympóziu bolo rozdelené na nasledujúce sekcie:

1. Riadenie a zabezpečovacie systémy v železničnej doprave

Nosné témy :

- Systémy na riadenie železničnej dopravy na regionálnych a vedľajších tratiach
- Implementácia ETCS – skúsenosti, problémy, odporúčania

2. Informačné a komunikačné technológie v železničnej doprave

Nosné témy :

- Využitie GNSS v železničnej doprave
- Využitie PC nástrojov v železničnej doprave (napr. v oblasti plánovania, modelovanie, vývoja...)
- Telematické aplikácie pre nákladnú a osobnú dopravu (TAF/TAP) a technické špecifikácie pre zabezpečenie ich interoperability (TSI TAP/TAF)

3. Prevádzka železničnej dopravy

Nosné témy:

- Vplyvy globalizácie na sektor železničnej dopravy (finančná kríza, spoločný trh, oddelenie správy železničnej cesty od prepravcov a ďalšie)
- Perspektívy a stratégie rozvoja železničnej dopravy a jej konkurenčné schopnosť s inými druhmi dopravy
- Ekonomické aspekty riadenia dopravy
- Monitorovanie bezpečnosti a zabezpečenie prevádzky (monitorovanie prevádzkových rizík na strane dopravnej cesty a dopravných prostriedkov)
- Komodalita (intermodalita) železničnej dopravy s inými módmi dopravy

B. Príprava 18. ročníka EURO-ŽEL 2010

Po ukončení sympózia EURO - ŽEL 2009 boli zahájené prípravy na EURO-ŽEL 2010 „Oživenie ekonomiky - nová výzva pre železnice“, ktoré sa má uskutočniť v termíne 26. - 27. mája 2010, s predpokladanou účasťou 250 odborníkov z celej EÚ a iných krajín. Garantom prípravy sympózia je prof. L. Skyva.

C. Informačné dni o 7. rámcovom programe

CETRA zorganizovala informačný deň o 7. RP pre zamestnancov ŽU za účasti nasledujúcich prednášajúcich: prof. A. Kazda - člen programového výboru EK pre oblasť doprava, doc. P. Fabián - NCP pre oblasť doprava, JUDr. M. Beháňová - expert na právne aspekty ochrany duševného vlastníctva, Ing. K. Taranová - projektová manažérka projektov 7.RP, Ing. A. Kopkáš, BIC Bratislava.

INFO deň 7. RP sa uskutočnil 16. 12. 2009 v seminárnej miestnosti ŽU. Na akcii sa zúčastnilo 32 účastníkov.

Cieľom informačného dňa bolo informovať všetkých potenciálnych podávateľov návrhov projektov v rámci 7. rámcového programu o novinkách a výzvach, ktoré boli uverejnené EK.

D. Spolupráca s fakultami a katedrami ŽU pri nadväzovaní kontaktov s potenciálnymi koordinátormi a riešiteľmi projektov 7. RP

CETRA - Ústav dopravy naďalej plní svoju úlohu medziodborového pracoviska ŽU a aktívne vyhľadáva pracoviská a špecialistov pre vytváranie medziodborových alebo špecializovaných tímov, poskytuje námety a prepojenia na medzinárodné inštitúcie a pracoviská v cudzine, čím sa snaží o plnšie zapojenie pracovísk Žilinskej univerzity do projektov medzinárodného a Európskeho výskumného priestoru.

Záver

CETRA - Ústav dopravy ŽU v uplynulom období naďalej pokračoval v zviditeľňovaní ŽU účasťou v projektoch, prezentáciou dosiahnutých výsledkov na národných a medzinárodných konferenciách a seminároch, účasťou v návrhu projektov medzinárodnej spolupráce.

Ústav sa aktívne zapojil do prípravy projektov vytvárania národných špeciálnych výskumných pracovísk - centier excelentnosti na Žilinskej univerzite. Zároveň sa bude aktívne zapájať do prípravy na zapojenie pracovísk univerzity do projektov 7. rámcového programu EÚ a prípravy skvalitnenia celkového podporného systému na prípravu výskumných projektov na Žilinskej univerzite.